

Frankryk.

Het onderstaande rapport van de ministers van Frankrijk heeft tot de ordonnantie des Konings van den 25 juli l., die nu reeds hare gevolgen op eene zoo deerlijke wijze laten gevoelen, aanleiding gegeven en voor Z. M. tot leidraad gediend.

SIRE!

Uwe ministers zouden het vertrouwen, waarmede gij hen vereert, onwaardig zijn, indien gij langer draalden met u een overzigt van onzen inwendigen toestand voor te leggen, en uwe hooge wijsheid op de gevaren opmerkzaam te maken, waarmede de dagbladen den staat bedreigen.

Sedert vijftien jaren heeft de toestand zich nog nimmer zoo bedenkelijk en triestig laten aanzien, als thans. Niettegenstaande de openbare welvaart eene hoogte bereikt heeft, die in onze geschiedenis zonder voorbeeld is, openbaren zich echter op bijna al de punten des riks teekenen van ontbinding der maatschappij en sporen van regeringloosheid.

De oorzaken, welke meer en meer de veerkracht van het eenhoofdig bestuur verlamd hebben, leiden thans tot eene geheele verandering van deszelfs aard en wezen; het gezag, van deszelfs zedelijke kracht beroofd, delft thans in den strijd tegen den partijgeest, zoowel in de hoofdstad als in de gewesten, het onderspit; verderfelijke en alles omverwerpende leerstellingen worden openlijk verkondigd en verbreiden zich door alle klassen der maatschappij; in aller gemoederen wordt door het uitstrooijen van geruchten, die maar al te veel geloof vinden, eene onrust levendig gehouden, die op de maatschappelijke belangen eenen verderfelijken invloed uitoefent, en daarom verlangt men thans algemeen, dat er maatregelen worden genomen, om ons voor de toekomst te beveiligen.

De kwaadwilligheid werkt met brandende en onvermoeiden ijver, om al de grondslagen van orde te ondermijnen, en om aan Frankrijk het geluk te ontrooven, dat het onder den scharp der zijner Koningen geniet. Zij weet van alle mogelijke redenen tot ontevredenheid partij te trekken, allerlei vijandigheid aan te blazen, en onder het volk eenen geest van wantrouwen en tegenstand jegens de regering aan te kweeken; overal tracht zij zaden van onrust en burgeroorlog uit te strooijen.

En de jongste gebeurtenissen, Sire, hebben alreeds bewezen dat de staatkundige hartstogten, die zich tot nog toe slechts bij de hoogste klassen der maatschappij vertoond hadden, zich langzamerhand ook tot de lagere klassen eenen weg banen, en de menigte in beweging brengen. Die gebeurtenissen hebben tevens bewezen, dat de menigte niet altijd in beweging gebragt worden zou, zonder eigen gevaar voor diegenen, die dezelve uit haren rustigen gang trachten op te wekken.

Eene menigte bijzonderheden, die gedurende de werkzaamheden der kies-vergaderingen voorgevallen zijn, bevestigen het gezegde; en zouden zoo vele voortekenen zijn van nieuwe beroeringen, indien uwe Majesteit niet de magt in handen had, om dezen ramp te verhoeden.

Ook doet zich overal, wanneer men de zaken met aandacht gadeslaat, eene behoefte naar orde, kracht en duurzaamheid gevoelen; en juist de woelingen, waaruit men het tegendeel zou opmaken, strekken daarvan ten bewijze.

Men mag het niet langer ontkennen; die woelingen, welke ook zonder het grootste gevaar niet meer mogen toenemen, zijn bijna uitsluitend veroorzaakt door de vrijheid der drukpers. Eene wet op de verkiezingen, die niet minder wanorde te weeg brengt, heeft voorzeker ook het hare bijgedragen, om dezelve te onderhouden; maar men zou zijne oogen moedwillig voor het licht moeten sluiten, om niet te zien, dat de dagbladen de hoofdoorzaak zijn van het bederf, welks voortgang zich dagelijks sterker doet gevoelen, en de voorname bron der rampen, die het koninkrijk bedreigen.

De ondervinding, Sire, spreekt luider, dan alle bespiegelingen. Lieden, die het anderszins aan geene heldere denkbeelden ontbreekt, en wier goede trouw men ook niet in twijfel mog trekken, hebben zich, door het verkeerd begrepen voorbeeld van een naburig volk, in den waan laten brengen, dat de nadeelen, die de dagbladen veroorzaken, door de voordeelen daarvan worden opgewogen, en dat aan de buitensporigheid van het ene alle kracht wordt behouden door de buitensporigheid van het andere. Dat dit een ijlele waan was, is ten stelligste gebleken; en het algemeen gezond verstand heeft dit vraagstuk thans beslist.

En waarlijk, de dagbladen zijn ten allen tijde, uit hunnen aard niet anders geweest, en kunnen niets anders zijn, dan

werktuigen dergenen, die wanorde en oproer zoeken te stoken.

Hoe menigvuldig en onwedersprekelijk zijn niet de bewijzen, welke tot staving dezer waarheid kunnen bijgebragt worden? De al te plotselinge en menigvuldige veranderingen in onze binnenlandsche staatkunde, hebben geene andere oorzaak, dan de hevige en onophoudelijke werking der drukpers. Deze heeft belet, dat in Frankrijk een geregeld en bestendig regeringstelsel werd ingevoerd, en dat men zich op den duur kon bezig houden met in al de takken van openbaar beheer die verbeteringen te doen plaats hebben, waarvoor dezelve vatbaar zijn. Al de ministerien, die, sedert 1814 zijn opgetreden, hebben, hoewel zij onder verschillenden invloed gevormd waren, en soms eenen geheel tegenovergestelden weg volgden, aan dezelfde hevige en hartstogtelijke aanvallen blootgestaan. De grootste opofferingen en toegeeflikheid, de vereeniging van tegenovergestelde partijen, niets heeft een van die allen voor dit lot kunnen beveiligen.

Deze omstandigheid alleen, die zoo ruime stof tot nadenken oplevert, is genoegzaam, om den eigenlijken en onveranderlijken aard der drukpers aan te wijzen. Zij tracht door onvermoeide, dag aan dag herhaalde pogingen alle banden van gehoorzaamheid en onderdanigheid te verbreken, de veerkracht van het openbaar gezag te verlammen, hetzelfde in den dunk der volken te verlagen, en overal hinderpalen en beletselen aan hetzelfde in den weg te leggen.

Hare kunst bestaat niet daarin, dat zij de geneigdheid tot blinde onderwerping, door eenen geest van bezadigheid en vrij onderzoek zou doen vervangen, maar veel meer daarin, dat zij de stelligste waarheden doet in twijfel trekken, en de staatkundige vraagstukken in een verkeerd daglicht stelt en door drogredenen verward, in plaats van dezelve op eene rondborstige en nuttige wijze te onderzoeken.

Zoo heeft de drukpers de helderste koppen verhoogd, de stelligste overtuigingen doen wankelen, en in het midden der maatschappij eene verwarring van beginselen doen ontstaan, die de verderfelijkste aanslagen begunstigt. Door onzekerheid in de leerstellingen tracht zij regeringloosheid in den staat voor te bereiden.

Het verdient opmerking, Sire, dat de drukpers zelfs aan eene der voornaamste voorwaarden van haar bestaan, de openbaarheid namelijk, niet voldaan heeft. Het klinkt vreemd, maar het is echter waar, dat er in Frankrijk geene openbaarheid bestaat, indien men dat woord in deszelfs eigenlijken zin opvat. Zoo als de zaken nu staan, komen de meeste gebeurtenissen, die niet geheel verzonnen zijn, nooit ter kennis van miljoenen lezers, dan in verhalen, waarin zij op de hatelijkste wijze verdraaid en geknot worden. Eene duistere wolk, door de dagbladen verwekt, verbergt de waarheid en vangt de lichtstralen op tusschen de regering en het volk. De Koningen, uwe voorvaders, Sire, hebben altijd gaarne met hunne onderdanen in aanraking gestaan; doch de drukpers heeft aan uwe Maj. dit genoeg misgund.

Eene alle palen te buitengaande losbandigheid heeft zelfs bij de plechtigste gelegenheden, noch den stellingen wil des Konings, noch de woorden, die van den troon gesproken waren, geëerbiedigd. 's Konings wil is miskend en in een verkeerd daglicht gesteld; zijne woorden zijn op eene verraderlijke wijze uitgelegd of het voorwerp van bitteren spot geweest. Zoo heeft men zelfs de laatste daad van het koninklijk gezag, de verklaring bij het oproepen der kiezers, in de openbare meening trachten te benadeelen, nog eer dezelve ter kennis van de kiezers gekomen was.

Dit is nog niet alles. De drukpers heeft geen minder doel, dan het oppergezag te vernederen, en zich van alle magt in den staat meester te maken. Zich als tolk der openbare meening opwerpende, tracht zij de beraadslagingen der beide kamers te leiden, en het is niet te ontkennen, dat zij daarop eenen sterken en rampzaligen invloed uitoefent. Deze invloed heeft vooral sedert twee of drie jaren in de kamer der afgevaardigden het kenmerk van onderdrukking en dwingelandij gedragen. Gedurende dien tijd heeft men gezien, dat de dagbladen de leden, wier gevoelen met het hunne niet overeenkwam, op alle wijzen beledigden en verguisden. En maar al te dikwerf, Sire, is de vrijheid der beraadslagingen in die kamer door de drukpers belemmerd geworden.

Men kan aan het gedrag van de dagbladen der oppositie, in omstandigheden, die nog later plaats gehad hebben, geenen zachteren naam geven. Na zelve een antwoord aan den Koning te hebben uitgelokt, hetwelk de voorrechten van den troon aanrandde, hebben zij niet geaarzeld de herkiezing der 221 afgevaardigden, wier werk dit stuk is, vast te stellen. En echter

had uw Majesteit dit antwoord als beleedigend verworpen; zij had de weigering van medewerking, die daarin was uitgedrukt, openlijk gegisp; zij had haar onveranderlijk besluit geopenbaard, om de zoo openlijk miskende regten harer kroon te verdedigen. De dagbladen hebben zich daaraan niet gestoord; zij hebben zich integendeel tot taak gesteld, om de beleediging te hernieuwen, te doen voortduren en zwaarder te maken. Aan Uwe Majesteit staat het te beslissen, of deze vermetele aanval langer ongestraft mag blijven.

Maar wij moeten nog eene andere buitensporigheid der drukpers aanwijzen, die misschien de grootste is. Van het eerste begin af dier onderneming, welker roem zich eenen zuiveren en duurzamen glans op de edele kroon van Frankrijk werpt, heeft de drukpers de aanleiding en de toebereidselen daartoe, zoo wel als de daaromtrent gemaakte berekeningen met ongehoorde hevigheid gegisp. Ongevoelig voor de eer van den staat, is het aan haar waarlijk niet te wijten, zoo de smet, die een barbaar op onze vlag had geworpen, is uitgevischt. Onverschillig voor de groote belangen der menscheit, heeft het waarlijk niet aan haar gelegen, dat Europa niet nog op dit oogenblik onder slavernij en schandelijke schattingen zucht.

Doch dit was nog niet genoeg: door middel van een verraad, hetwelk de wet had kunnen straffen, heeft de drukpers zich er op toegelegd, om al de geheimen der wapening openbaar te maken, en den staat onzer strijkrachten, de sterkte onzer krijgsvonden, het aantal onzer schepen, de aangewezen rustplaatsen, de voorgenomene maatregelen tot bestrijding der wisselvallige winden en tot nadering der kust ter kennis van den vreemdeling te brengen. Alles, zelfs de plaats, waar men landen moest, is openlijk aangeduid, juist als of men den vijand de verdediging gemakkelijker wilde maken. Ja, de drukpers heeft — iets waarvan bij een beschaafd volk geen tweede voorbeeld bestaat — niet geschroomd, om door valsehe geruchten wegens de gevaren, waarmede men te strijden zoude hebben, moedeloosheid bij het leger te veroorzaken, en, terwijl zij het hoofd der onderneming gehaat trachtte te maken, heeft zij zijne soldaten genoegzaam tot opstand tegen hem, en tot het verlaten hunner vaandels aangezet! En dat hebben de tolken eener partij durven bestaan, die voorgeeft de echt vaderlandsche te zijn!

De onophoudelijke woelingen dier partij in het binnenste des koninkrijks strekken tot niets minder dan tot het ondermijnen der grondzuilen van de openbare rust, tot het verbreken der maatschappelijke banden, en — men mag het niet langer ontveinen — tot het doen heven van den grond onder onze voeten. Wij zullen de uitgestrektheid van het kwaad niet ontveinen, ten einde wij ook de uitgetrektheid onzer hulpmiddelen daartegen kunnen doen waarderen. Hoon en laster, stelselmattig en in het groot geregeld, en met weergalooze volharding voortgezet, tasten van nabij of van verre, zelfs den nederigsten dienaar der regering aan. Geen uwer onderdanen, Sire, is tegen hoon beveiligd, zoodra hij van zijnen Vorst het minste bewijs van vertrouwen en tevredenheid ontvangt. Alle openbare ambtenaren vinden zich als door een groot net, dat over geheel Frankrijk uitgespreid is, belemmerd; voortdurend in staat van beschuldiging gesteld, schijnen zij in zeker opzigt van de burgerlijke maatschappij uitgesloten te zijn; slechts de zoodanigen hunner worden gespaard, wier trouw wankelt, slechts zij worden geprezen, wier trouw bezweken is; al de anderen zijn door de partij aangeteekend, om later aan de gewisse wraak des volks opgeofferd te worden.

Niet minder is de ijver, waarmede de dagbladschrijvers vergiftigde peilen tegen den godsdienst en de priesters afschieten. Hun doel is en zal steeds zijn, om in het hart des volks alle godsdienstige begrippen, tot den laatsten kiem daarvan, uit te roeijen. Twijfel er niet aan, Sire, dat zij, door het aantasten van de gronden des geloofs, door het bederven van de bronnen der openbare zedelijkheid, en door de dienaren der altaren onophoudelijk aan spot en verachting prijs te geven, in dit doel zullen slagen.

Daar is buiten alle tegenspraak geene kracht in staat om het groote onthindende vermogen der drukpers tegen te gaan. In elk tijdperk, gedurende hetwelk zij zich van alle belemmeringen had ontslagen, heeft zij de regering overmand. Men wordt op eene zonderlinge wijze getroffen, wanneer men bemerkt, dat hare werking gedurende de laatste vijftien jaren, onder zeer verschillende omstandigheden, en in spijt van de verandering van mannen, die het staatstoneel betreden hebben, steeds dezelfde geweest is. Zij heeft, in één woord, geene andere bestemming, dan die, om de omwenteling, welker beginselen openlijk door haar gepredikt worden, op nieuw te beginnen. Na bij herhaling en op verschillende tijdstippen onder het juk der keur te zijn gebracht, heeft zij telkens van hare herkegene vrijheid geen ander gebruik gemaakt, dan om haren afgebroken arbeid voort te zetten. Om daarin met meerder uitzigt op goed gevolg voort te gaan, heeft zij werkzame medestanders gevonden in de gewestelijke dagbladen, die door het innemen van plaatselijk ijverzucht en haat, door het aanstoken van vrees in de gemoederen van zwakke lieden, en door onophoudelijke plagerijen van het bestuur, eenen beslissenden invloed op de verkiezingen hebben uitgeoefend.

Deze laatste uitwerkselen, Sire, zijn voorbijgaande; maar de

invloed der dagbladen op de zeden en de inborst des volks is van duurzamer aard. Die hevige logenachtige en met hartstogt gevoerde pennestrijd, is eene school van ergernis en losbandigheid, en veroorzaakt in de zeden bedenkelijke veranderingen. Zulk een strijd geeft aan de gemoederen eene verkeerde rigting, vult de hoofden op met verdenkingen en vooroordeelen, maakt van ernstige studien afkeerig, benadeelt alzoo den bloei van kunsten en wetenschappen, veroorzaakt onder ons eene steeds toenemende gisting, onderhoudt zelfs in den schoot der huisgezinnen rampzalige twisten, en zoude ons eindelijk trapsgewijze tot vroegere barbaarsheid terugvoeren.

Om nu al dit kwaad, dat door de dagbladen gewrocht wordt, te stuiten, daartoe zijn de wetten en de gerechtigheid kennelijk onvermogen.

Het zou noodeloos zijn, de oorzaken op te sporen, die de betugelende middelen verzwakt, en daarvan ongevoelig een onbruikbaar wapen in de hand der regering gemaakt hebben. Het is genoegzaam de ondervinding te raadplegen en den tegenwoordigen staat van zaken uit een te zetten.

Eene krachtadige betugeling is moeilijk met onze regterlijke instellingen overeen te brengen. Deze juiste opmerking was reeds sedert lang door schraudere mannen gemaakt; de gegrondheid daarvan is in den laatsten tijd nog blijkbaarder geworden. De betugeling zou, om aan de bestaande behoeften te voldoen, met snelheid en kracht hebben moeten werken; hare werking is intusschen langzaam, zwak en genoegzaam nietig gebleven. Wanneer de regterlijke magt tusschen beiden treedt, is de schade reeds toegebracht; zij wordt door de straf in verre na niet hersteld, maar integendeel nog grooter door ergerlijke openbare pleitgedingen.

De regters worden het vervolgen eindelijk moede; maar de uitpattingen der drukpers hebben geen einde. De eersten aarzelen om voort te gaan, vermits er al te veel te straffen valt; de kracht der drukpers wordt te grooter, naarmate hare wanbedrijven vermenigvuldigen.

De regterlijke vervolging is, onder verschillende omstandigheden, nu eens een tijd lang werkzaam, en dan weder slapper geweest. Maar wat stoort zich de drukpers aan den ijver of de laauwheid van het openbaar ministerie? Zij tracht in de verdubbeling harer buitensporigheden eenen waarborg voor derzelver straffeloosheid te vinden.

Het is door menigvuldige gevallen bewezen, dat de voorzorgen, welke bij de bestaande wetten zijn genomen, onvoldoende of liever onnut zijn. Even duidelijk is het gebleken, dat de openbare veiligheid door de buitensporigheid der drukpers in gevaar gebracht wordt. Het is tijd, en meer dan tijd, om derzelver verderfelijken voortgang te stuiten.

Hoor slechts, Sire, dien kreet van verontwaardiging en schrik, die van alle kanten van uw rijk opgaat! Alle vredelievende en eerlijke lieden, alle vrienden der orde, heffen smeekende en eerbare handen tot uwe Majesteit op. Allen bidden zij u, dat gij hen behoedt voor de vernieuwing der rampen, waardoor zij zelve of hunne vaders zoo veel geleden hebben. Hunne vrees is te gegrond, om er geen acht op te slaan; hunne wenschen zijn te billijk, om ze niet te vervullen.

Er bestaat slechts één middel, om daaraan te voldoen; de terugkeer namelijk tot de grondwet. De woorden van het achtste artikel daarvan mogen dubbezzinnig zijn, derzelver bedoeling is klaar. Het is zeker, dat de grondwet de vrijheid der dagbladen en tijdschriften niet heeft toegestaan. Het regt om zijne eigene denkwijze te uiten, sluit voorzeker niet het regt in, om er een beroep van te maken, eens anders denkwijze te openbaren. Het eene is het gebruik van een regt, hetwelk de wet heeft kunnen vrijlaten of aan beperkingen onderwerpen; het andere is een tak van nijverheid, die nog meer dan andere takken, onder toezigt van het openbaar gezag moet staan.

De bedoelingen der grondwet te dezen opzichte, zijn nauwkeurig uiteen gezet in de wet van 21 oktober 1814, die in zekeren zin als een aanhangsel der grondwet moet beschouwd worden; waaraan men te minder kan twijfelen, wanneer men bedenkt, dat die wet den 5 juli, dat is éne maand na de afkondiging der grondwet, aan de kamers werd aangeboden. Zelfs in 1819, het tijdstip, waarop in de kamers een ander stelsel werd aangenomen, werd in dezelve openlijk verkondigd, dat art. 8 der grondwet van geene toepassing was op de dagbladen. Deze waarheid wordt voorts bevestigd door de wetten, waarbij aan de eigenaars van dagbladen het stellen van borgtocht ten pligt wordt gemaakt.

De vraag blijft nog over, Sire, op welke wijze men tot de grondwet en de wet van 21 oktober 1814 zal terugkeeren? Deze vraag is door de tegenwoordige bedenkelijke omstandigheden opgelost geworden.

Wij moeten ons zelve niet misleiden! wij kunnen de gewone middelen, die zich in een regerings-stelsel bij vertegenwoordiging aanbieden, niet te baat nemen. De beginselen, waarop die regering gevestigd was, zijn te midden der staatkundige veranderingen en afwisselingen, niet ongeschonden gebleven. Het beginsel eener woeste volksregering, hetwelk tot in onze wetten is doorgedrongen, tracht de plaats van het wettig gezag in te nemen. De volkseiders dwingen de verkiezingen naar hunnen zin door middel van de dagbladen en van talrijke vereenigingen.

Zij hebben, zoo veel in hun was, de geregelde uitoefening belemmerd van het gewigtigste voorregt der kroon, dat namelijk van de kamer der afgevaardigden te kunnen ontbinden. Hierdoor is de staatsregeling geschokt; uwe Majesteit alleen bezit de magt om dezelve weder te bevestigen en op hare vaste grondslagen te herstellen.

Het is niet alleen een regt, maar het is de plicht van het oppergezag, om voor derzelve handhaving te waken. Geene regering ter wereld zoude zich kunnen staande houden, indien zij niet het regt had, om in hare veiligheid te voorzien. Dit regt gaat boven de wet; want het ligt in den aard der dingen. Deze stellingen, Sire, zijn niet slechts door den tijd bevestigd geworden, maar zij hebben ook de stem van alle staatsregtsgeleerden in Europa voor zich.

Doch voor die stellingen pleit nog meer — de grondwet zelve. Artikel 14 dier wet heeft uwe Majesteit met genoegzame magt bekleed, wel niet om onze instellingen te veranderen, maar om dezelve te bevestigen en duurzamer te maken.

Dringende noodzakelijkheid gebiedt, dat ten spoedigste van deze hooge magt gebruik gemaakt worde. Het oogenblik is gekomen, dat men maatregelen moet nemen, die met den geest der grondwet overeenkomen, ofschoon zij tegen de wettige orde strijden, waaraan men zoo lang mogelijk, doch te vergeefs, getrouw is gebleven.

Uwe ministers, Sire, die den goeden uitslag dezer maatregelen moeten bewerken, aarzelen niet u dezelve voor te stellen, in de vaste overtuiging, dat de regtvaardigheid zegepraal zal.

Wij zijn met den diepsten eerbied,

SIRE,

Van uwe Majesteit de ootmoedige en getrouwe onderdanen,
(Volgen de ondertekeningen van al de ministers, met uitzondering van den graaf de Bourmont.)

ZAKEN VAN FRANKRIJK.

PARIS, den 27 july.

Heden morgen waren de winkels gesloten; het (ledige) rijtuig van den minister van buitenlandsche zaken, is gisteren avond met het werpen van steenen begroet; de glazen van den minister van finantien zijn ingeworpen; heden is het hôtel van den heer de Polignac met een talrijk garnizoen bezet; men heeft artillerie in de voorstad St. Antoine geplaatst gezien; de gewapende magt is op vele punten uitgezet, men zegt zelfs, dat er gevechten tusschen het volk en de soldaten, op het koninklijk paleis hebben plaats gehad.

Van den 28.

Een reiziger, die van Parijs te Brussel is aangekomen, heeft de tijding medegebragt, dat geheel de stad in opstand is. De nationale garde is op nieuw geformeerd en in plaats van 30,000 man, waaruit zij te voren was zamengesteld, telt zij thans 60,000 man. De barrières, waarvan zij zich heeft meester gemaakt, zijn gesloten en geblokkeerd; een kolonel van een regiment van linie, hetwelk zich op de plaats de Grève bevond, ontving het bevel, om het volk aan te vallen, hij weigerde het, terwijl hij zijnen degen in stukken brak. De diligence, welke op Brussel rijdt, vertrekt gewoonlijk door de poort St. Martin; zij is, ten einde uit Parijs te komen, verplicht geworden, om door de Roule te rijden en van daar den weg de la Revolte te houden. De diligence heeft onder het voorbijrijden van eenige woelende menigte drie of vier kogels ontvangen.

Men zegt ook dat onderscheidene straten opgebroken zijn.

— Deze hoofdstad is in volle revolutie; 40,000 werklieden waren in de straten verspreid en hadden de koninklijke attributen verbroken; de nationale garde heeft zich vrijwillig gewapend en de gemoederen in de wijken van St. Honorius en van de Beurs waren bijzonder aan het gisten; er heeft geene beurs plaats gehad en al de zaken hielden op, in tegenwoordigheid eener zoo algemeene beweging; het schijnt, dat de aanwezige afgevaardigden te Parijs vergaderd zijn; het hôtel van den heer de Polignac, is met eene militaire magt bezet en men geloofde aan eene onmiddellijke verandering van ministerie en van stelsel, zonder welke het koninklijke stadhuis een dreigend gevaar loopt; men zegt, dat de prefect van Rouaan opgehangen is.

Eenige compagnien der koninklijke garde zijn ontwapend, wachthuizen zijn verbrand; vele ingezetenen verlaten Parijs; de justitie is opgeschort, met een woord, het is eene verschrikkelijke crisis.

(Journal d'Anvers.)

— Bijzondere brieven uit Parijs, heden morgen te Brussel ontvangen, maar over welker inhoud de verheffing der gemoederen zich gevoelig betoont, en hevestiging vordert, melden, dat het volk bepaaldelijk de overhand heeft. Volgens deze brieven zou een regiment van de garde, zijnen kolonel verloren, en de majoor, die hem verving, geweigerd hebben, het vuren te commanderen. De gendarmerie zoude in de pauze gehakt zijn. Het aantal gesneuvelden is verschrikkelijk. Indien de middelen welke men zegt dat gebezigd zijn om alle burger tothet opnemen van de wapenen te noodzaken, wezenlijk bestaan, veronderstellen zij eene kracht en eene bepaling, welke men niet had kunnen verwachten. Men verzekert, dat de Koning en de prins de Polignac, Parijs verlaten hebben.

Hetgeen nog daarenhoven de nederlaag der koningsgezinden zouden schijnen te bevestigen, is dat wij geene van hunne dagbladen ontvangen hebben. Alleen de *Moniteur* en de *Messenger des Chambres* zijn ons geworden.

— De volgende brief is, uit eene zeer goede bron, door den *National* medegegeeld.

Paris, 28 july 1830.

Gisteren en heden heeft men in de straten gevochten; thans heeft de zaak eene andere wending genomen. De lienic-troepen zijn het met het volk eens. De nationale garde is onder de wapens: eene volslagene omwenteling is te duchten, of liever zij is reeds daar.

De fransche ministeriële dagbladen zijn niet aangekomen: wij hebben alleen den *Messenger des Chambres* ontvangen.

— Volgens bijzondere tijdingen van koophandel is Parijs geheel het onderste boven; er heeft eene volledige stremming van zaken plaats. Men zegt, dat een der ministers door een pistoolschot gedood is; dat een ander in zijn rijtuig overvallen is; dat de tuilleries overweldigd zijn; dat Karel X naar Compiègne de wijk genomen heeft; dat de wapen-magazijnen geplunderd zijn; dat de nationale garde op nieuw georganiseerd is; dat de koninklijke garde geweigerd heeft op de burgers te vuren; dat de constitutionele dagbladen zullen blijven verschijnen; dat vele van dezelve reeds in de onschendbare woning van eenige pairs gedrukt worden.

(Belge.)

— Op het oogenblik ontvangen wij nieuwe berigten: dinsdag avond werd op verschillende plaatsen te Parijs gevochten: in dien avond waren veertig gendarmes gesneuveld: de lijfwachten zijn niet van hunne plaats geweken; de koninklijke garde heeft op het volk gevurd; maar de linietroepen hebben geweigerd, om zich tegen hunne medeburgers van hunne wapens te bedienen: de colonel van een der regimenten, die voor gekommandeerd had, is vermoord: het volk riep: *leve de linietroepen!* De straat St. Honoré onder anderen was geblokkeerd en de straat St. Denis opgebroken.

(Idem.)

— Het gerucht loopt te Brussel, dat de kamer der pairs is bijeengekomen en zich permanent verklaard heeft; de Koning zou St. Cloud verlaten hebben. Men verspreidde het gerucht van de oprigting van een provisioneel gouvernement.

Men geloofde dat dit gerucht door de kamer der pairs verspreid was, om de verbittering te doen bedaren. (*Journ. d. l. B.*)

— Wij moeten naar den toestand der gebeurtenissen te Parijs raden, sedert den namiddag van den 28, het oogenblik, waarop de correspondentien geschreven zijn. Wij hebben heden noch dagbladen, noch brieven uit Parijs ontvangen en deze schorsing schijnt te bewijzen, dat de post altoos in de handen van het ministeriële gezag was, hetwelk den staatslist van den 25 heeft daargesteld.

Eene correspondentie van den 28, waarvan wij later kennis bekomen hebben, houdt in, dat de driekleurige vlag op de wallen geplant was, dat men geroepen had: *leve Napoleon II.*, en dat men zelfs rode mutsen opgemerkt hadt; men voegt er bij dat het volk bedreigd had het paleis der tuilleries in brand te steken, indien de Koning zich niet naar hetzelfde begaf, dat er bloedige gevechten tusschen de gendarmen en het volk hadden plaats gehad en eindelijk dat de Koning naar Compiègne gevlucht was.

Deze tijdingen zijn meer of min gegrond.

Een der eerste zorgen van de nationale garde is geweest de bank van Frankrijk te beschermen, waarin meer dan 200 millioen aan geld was. Bij het vertrek van eene courier, die den 28 omtrent twee uren van Parijs vertrokken is, waren de straten geblokkeerd; men hoorde gewercschoten en er ontstond tusschen het volk en de gendarmerie eene razende verbittering. Men meldde, dat de colonel van het 15^e regiment, genoodzaakt om op het volk te doen vuren, aan zijne soldaten bevolen had om in de lucht te schieten en dat hij zijnen degen had aan stukken gebroken, onder de verklaring, dat hij er zich nooit tegen zijne landgenoten van zou bedienen. (*Journal d'Anvers*)

P. S. Wij hebben in twee regels, tijdingen van den 29. De Koning was op de vlucht; volgens eenigen was hij te Chambord (in de nabijheid van Blois, 40 uren van Parijs). De kamer der pairs en een gedeelte van die der afgevaardigden, waren bijeengekomen; er was eene regering benoemd. Geheel Parijs was in afwachting op de gebeurtenissen. Algemeene opschorting van zaken voor de regtbanken en op de beurs.

BRUSSEL, 29 july.

De gewapende magt heeft zich heden, ten zes ure des morgens, ten woonhuize van den heer *Leleux*, uitgever van het dagblad *l'Écho du Nord*, begeven, om er krachten de ordonnantie van den 25 dezer, zijne letters, drukpersen enz. in beslag te nemen. De heer *Leleux* heeft in regte daartegen geprotesteerd, maar zonder zulks in acht te nemen, heeft de politie, door eene brigade der gendarmerie ondersteund, de drukkerij in beslag genomen en op het stadhuis overgebracht. Dadelijk hebben meer dan 10,000 fabriekwerkers zich op de groote plaats begeven, onder het geroep van *Leve het Charter! Weg met de ordonnantie van den 25 july!* In dezen oogenblik doorloopen die opstandelingen de stad, slaan de ruiten in en dreigen de deuren der fabrieken te vernielen, indien men er het werkvolk niet laat uitkomen. Overal ontmoet men werklieden, met stokken gewapend, en bladen papier, waarop men de woorden: *het Charter of de dood!* leest, voor standaard hebben. Het alhier in bezetting liggende regiment kurassiers heeft gepoogd het ooghoopt volk uiteen te doen gaan; maar deszelfs kolonel is reeds gesteentigd geworden, omdat hij gezegd had, dat hij met zijn

dapper regiment in weinige oogenblikken dat *sauville* ging ver-
strooijen. De hier insgelijks in bezetting liggende 22^e en 26^e re-
gementen linie-voetvolk schijnen met zeer vreedzame gevoelens
bezielt te zijn; ook roept het volk *Weg met de kurassiers! Leve*
de linietroepen! Het volk heeft de straten met koorden afgespan-
nen, om tegen de kurassiers te kunnen wederstaan.

De stads overheid heeft aan alle hoeken der straten procla-
matien doen aanplakken, waarin de ingezetenen verzocht wor-
den om in hunne woningen te blijven, en het gemuit volk be-
dreigd wordt met de toepassing der wetten van den 26 febru-
arij 1790 en van den 22—27 julij 1791. Men vrees, dat de
werklieden dezen avond zich met geweld in het bezit zullen
willen stellen der persen van den heer *Leleux*.

Men verneemt, dat de maire en den onderprefect van Saint-
Quentin door het misnoegd volk van huine bedieningen afgezet
zijn. *Van den 30.*

Na het plunderen van eenige bakkerijen en winkels en nadat
de nationale garde in de wapenen gekomen was, om gezamen-
lijk met de linietroepen den dienst te doen, zijn de alhier ont-
staue wanorden gestuit geworden.

— De gemeenschap tusschen deze stad en de hoofdstad (Pa-
rijs) is geheel afgebroken en de diligencen en reizigers, die zich
naar de Nederlanden begeven, worden op de grenzen nauw-
keurig bezocht, om te zien of zij geene dagbladen of brieven
bij zich hebben.

Naar men verneemt, hebben, ten gevolge der koninklijke or-
donnantien van den 25, meer of min hevige wanorden te Va-
lencienne, Condé, Douay, Orchies, Maubeuge, Landrecies, Ar-
mentières, Hazebrouck en Duinkerke in dit departement, als
ook te Atracht, Laon, Peronne, Amiens, Noyon en Beauvais
plaats gegrepen.

— Een alhier uit Parijs aankomen koophandel-koerier zegt
onder zijnen weg 5 a 6000 man der nationale garde van Douai
ontmoet te hebben, die met 30 stukken kanon naar Parijs op
aantogt waren.

— Het gerucht is alhier verspreid, dat de minister der zee-
magt *d'Haussez*, wanneer hij uit zijn hôtél wilde gaan, door
het volk vermoord is.

— Het gerucht loopt, dat twee vrijheidsgezinde gedeputeer-
den: *Benjamin Constant* en *Royer Colard* (laatste voorzitter van
de kamer der afgevaardigden), toen zij het volk wilden aanspre-
ken, de slagtoffers van de woede der soldaten zijn geworden.

— Men zegt, dat het hôtél van den prins *de Polignac* door
het woedend volk afgebrand is.

— Volgens de jongste tijdingen uit Parijs, was den Koning
voortvlugtig en hadden al de ministers de hoofdstad verlaten,
alwaar eene volkomene regeringloosheid heerschte. De prins *de*
Polignac had, naar men meende, den Koning gevolgd.

Nederlanden.

BRUSSEL, den 31 julij.

Niet eene diligence uit Parijs is te Brussel aankomen; die
van Valenciennes is, na lang toevens, alleen vertrokken; de
brievenpost en de dagbladen zijn mede al laar niet aankomen
en de tijdingen worden door reizigers of door buitengewone mid-
delen overgebracht; vele engelschen komen te Brussel aan en
de toevloed der reizigers is zoo groot, dat de Koning van Wur-
temberg nauwelijks een verblijf heeft kunnen bekomen.

De algemeene opstand, om het ministerie ten onderste hoven
te werpen, neemt altijd toe; de generaal *Gerard*, lid van de
kamer der afgevaardigden heeft zich aan het hoofd der nationale
garde geplaatst.

Eene nieuwe regering zal worden daargesteld en weldra zal
alles tot rust gebracht zijn; men zegt inderdaad, dat een co-
mité van provisioneel gouvernement is ingesteld; de regering
zou aan den hertog van Orleans aangeboden zijn; tot de leden
van de provisionele regering zouden behooren; de heeren *Cha-*
teaubriand, *Lafitte*, de hertog *de Broglie*, *Casimir Perier*, *Se-*
bastiaani enz; de drukkerijen gaan in weerwil der ordonnantie
voort; hevige spitschriften worden uit de vensters geworpen;
Roubaix, eene volkrijke en industriële stad is reeds in opstand;
80,000 werklieden hebben zich op een afstand van 3 uren ver-
spreid, en vermits de werkplaatsen gesloten zijn, is er geene
magt, die aan dezen oproerigen hoop zal kunnen wederstaan;
de prefect, die men zegt opgehangen te zijn, is de heer *Mu-*
rat, gewezen prefect van Rijssel en thans lid der afgevaardig-
den van het noorden.

De gendarmerie speelt in deze omstandigheden de droevig-
ste rol, zij worden als beesten behandeld; gewerschoten wor-
den op hen gelost; kokend en fliessen sterk water worden
van hoven de huizen op hun neergestort, waardoor zij en
hunne paarden omkomen.

De koninklijke garde vuurt op het volk, doch de linietroepen
weigeren zulks te doen; het is stellig, dat een kolonel zijnen
degen verbroken en verklaard heeft, dat hij nimmer zijne me-
deburgers zou vermoorden; de ministers houden zich verhoogen.

Te Rijssel is, dank zij de goede verstandhouding tusschen de

burgers en de militairen, geen bloed gestort; op den weg van
Parijs naar Rijssel zijn de rijtuigen besprongen door de boeren,
die de reizigers genootzaakt hebben, om te roepen: *Leve de*
grondwet! Leve de vryheid! Weg met Karel X!

Sedert vier dagen heeft de frinsche ambassade te Brussel
geene regelmatige dépêches uit Parijs ontvangen; de heer *de*
Polignac, minister van buitenlandsche zaken, is niet meer in
staat zijn departement te beheeren.

Men zegt, dat het hôtél der posterijen en de telegraaf door
het voetvolk bezet zijn, om het ministerie te beletten van beve-
len aan de departementen over te brengen; men zegt mede, dat
de heer *Mangin*, ex-procureur-generaal te Poitiers en thans pre-
fect van politie, in de Seine geworpen is, doch zou door schip-
pers gered zijn.

— Volgens brieven uit Gent zouden de voorsteden *St. Anto-*
nius, *St. Martinus* en anderen van Parijs den weg naar *St. Cloud*
met 12 stukken geschut ingeslagen zijn.

— De kamer der pairs zou, volgens het *Journal de la Bel-*
gique, den burggraaf *Chateaubriand* tot haren president benoemd
en het herstellen der nationale garde tot 60,000 man bepaald
hebben.

De Zwitsers, die zich op het Louvre verschanst hebben, zijn
om het leven gebracht. De vestingen zouden gesloten zijn.

— Volgens geruchten zou de hertog van Orleans de regering,
na vooraf geweigerd te hebben, hebben aanvaard.

— Te St. Quentin, eene fabriekstad, zijn de gemoederen te-
gen de noodlottige ordonnantieën verbitterd; in het algemeen
heerscht dien geest van Amiens tot aan Rijssel.

— De stad Valenciennes is insgelijks in beweging; aldaar zijn
noch diligencen noch brievenpost uit Parijs aankomen; de
brievenpost van Rijssel droeg het koninklijk wapen niet meer,
hetwelk met een bijl scheen afgehaakt te zijn; — het gerucht
liep te Brussel, dat de minister *Polignac* aldaar was aankomen;
de kolonel der kurassiers van Rijssel is genootzaakt geworden
die stad te verlaten en heeft zich mede naar Brussel begeven;
deze tijdingen zijn door reizigers overgebracht.

— Zie hier een uittreksel uit eenen brief van Antwerpen van
den 30 aan eenen fabrikant van Luik.

De parijsche post heeft slechts eenige brieven medegebragt,
doch heden morgen is door middel van duiven de tijding vernomen,
dat de generaal *Pajol* en *Casimir Perrier* aan het hoofd
der nationale garde geplaatst zijn, die tegen de Zwitsers en de
koninklijke garde vechten, en dat er een bloedbad plaats heeft.
De prefect van politie *Mangin* en de burggraaf *Fauconlt*, kolo-
nel der gendarmerie, zijn om het leven gebracht; de Koning
heeft de vlugt naar Chambord genomen en toegevingen aange-
boden, welke de kamer der pairs heeft geweigerd; *Karel X*
heeft afstand van de kroon gedaan, en de hertog van Orleans
is tot souverain uitgeroepen.

's HERVOGENBOSCH, 2 augustus.

Volgens eenen hier ter stede heden morgen aankomen brief uit Parijs, worden de
bovenstaande tijdingen niet alleen bevestigd; maar buitendien nadere bijzonderheden op-
gegeven. De vrouwen hebben hunne mannen angeret, om in de volksbeweging deel te
nemen. De steenen zijn in de straten te Parijs opgebroken en ter hoogte van drie en vier
verdiepingen voor de huizen op een gestapeld; 5000 man zoo men berekend, zouden het
leven hebben verloren. Alles zou bereteld en de regering aan den hertog van Orleans op-
gedragen zijn.

— De heer *de la Coste*, minister van binnenlandsche zaken, is des middernachts van
den 31 julij ten gevolge der verontrustende tijdingen naar 's Hage vertrokken.

— De inwoners der stad Bergen in Henegouwen begeven zich in menigte naar Valen-
ciennes; een kordon troepen vereenigt zich aan de grenzen, al de gouverneurs zijn tegen
den 1 augustus te Brussel bijeengeroepen.

— Men zegt, dat op onderscheidene punten van ons rijk aan de troepen bevel gegeven
is, om zich gereed te houden, ten einde zich op het eerste teeken naar de zuidelijke gren-
zen te begeven om een observatie leger uit te maken.

— Te Rijssel liep, op den 30, het gerucht, dat de Koning naar Londen ver-
trokken, en dat de prins *de Polignac*, die men zegt een natuurlijke zoon van *Ka-*
rel X te zijn voortvlugtig was. Op den 28 stonden, te Parijs, twee paleizen in den
brand.

— Van Bonn wordt gemeld, dat er aanzienlijke legerkorpsen op de oovers van
den Rijn, in de omstreken van Keulen, verzameld zijn. Zoo dat dan het oogmerk
van de door den Koning van Pruisen te houden revue nu duidelijk is. Wie weet
of deze troepen niet reeds op franschen bodem rukken!

— Geene dagbladen uit Parijs zijn heden aankomen
— Het hoogzereetshof te Brussel, heeft het incidentele vonnis der reg bank van Gent
in de zaak van den heer *Beaucarne* bevestigd.

BEKENDMAKINGEN.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een STAANDE HOND, bekwaam voor Hooge en Lage
Jagt, loopende zijn 3de veld, alsmede een EXTRA GOED
DUBBEL ALLONGREVE GEDAMACEERT JAGT-
GEWEER en verler Gerief tot de Jagt behoorende.

Adres *L. KASELITZ*, in de Lange Toibrugstraat, te
's Bosch.

De ondergeteekende maakt aan zijne leerlinge toelust-
gers bekend, dat hij zijne AFFAIRE als HOROLOGIE-
MAKER en WINKELIER heeft VERPLAATST
van de VUGHTERSTRAAT naar de HINTHAMER-
STRAAT, naast de Heer *WATRIN*, Apothecar.

J. P. F. HAMER.